

De schatkamer van Papendal

Oude medailles, foto's en officiële uitslagenlijsten. De Stichting Atletiekerfgoed verzamelt memorabilia om de historie van de atletieksport te bewaken. Het motto: de waarheid is heilig en vergeelde feiten uit het verleden liegen niet. 'Het zal toch niet waar zijn dat die olympische medailles er ook bij zitten?'

Het lijkt een 'gewoon' kantoor in het pand van de Atletiekunie op Papendal, maar schijn bedriegt. Geen bureau, computer of telefoon, wel een tafel in het midden en tegen twee wanden grote kasten. Daarin ordners en boeken (vaak vergeeld) en aan de muren foto's uit een ver verleden. Op de kasten liggen medailles en staan bekers, sommige zichtbaar aangetast door de tand des tijds. Alles ademt historie, nostalgie. 'Dit is het Heilige der Heiligen', zegt Chris Konings. Welkom op de thuisbasis van de Stichting Atletiekerfgoed. Een kamer van pakweg elf vierkante meter waar de historie van de vaderlandse atletiek zorgvuldig wordt bewaard en waar de pensionado's Chris Konings (71) en Paul van Gool (64), respectievelijk bestuurslid en voorzitter van de stichting, probleemloos de ene na de andere smakelijke anekdote over tafel gooien.

OLYMPISCHE MEDAILLES

Bijvoorbeeld over de erfenis van Wim Slijkhuys. Konings: 'Dat was een grootheid in de atletiekwereld. Na zijn overlijden vroeg de familie ons of wij wat met de spullen van Wim wilden. Nou, we kwamen terug met schoendozen vol medailles. Wim won op de Spelen van 1948 brons op de 1500 en 5000 meter, maar dat sneeuwde helemaal onder bij de vier keer goud van Fanny Blankers-Koen. Wij zeiden tegen elkaar: "Het zal toch niet waar zijn dat die olympische medailles er ook bij zitten?" Maar wel dus.'

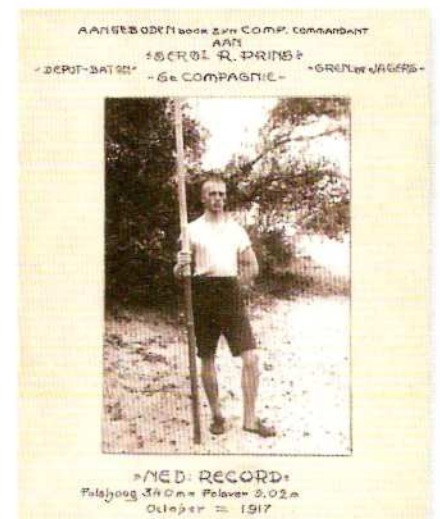
GEEN PRUTSERS

Die vangst vormde gelijk het startschot voor de oprichting van de stichting. Van Gool en Konings beheerden al een boel

spullen van de vereniging Vrienden van de Atletiekunie, de vereniging van Nederlandse Atletiektrainers ('studieboeken en een eigen filmarchief') en van individuele atleten, maar wilden een officiële status. Die kwam er op 14 januari 2010. Van Gool: 'Want aan wie had de familie die dozen nu geschonken. Aan mij? Aan Chris? Vertegenwoordigden wij iets? We hadden zoveel spullen met zoveel waarde, zo kon het niet meer. Daarom zijn we een formele organisatie geworden. Daardoor ontstaat ook een vertrouwensband en weten mensen dat ze niet te maken hebben met prutsers die zomaar wat roepen. Wij willen objectieve informatie geven over de historie van de atletiek in Nederland en verzamelen objecten die die geschiedenis kunnen illustreren. We willen geen museum worden, maar hebben wel veel interesse in unieke dingen die soms in nalatenschappen zitten. Vooral dingen die iets vertellen over de atleet en niet uit officiële papieren komen: plakboeken, artikelen uit kranten. Daarbij willen we onafhankelijk zijn, nee, móeten we onafhankelijk zijn. De historie is de waarheid, hoe leuk of vervelend dat soms ook is voor partijen of personen.'

OVERDRIJVEN

Ze zeggen zich niet alleen de bewakers van de schatkamer vol memorabilia te voelen, maar meer nog de hoeders van de vaderlandse atletiekhistorie. Konings: 'Het levert geen cent op, maar als grote bond moet je zuinig zijn op je geschiedenis. >

R. Prins, polsstokhoogspringer, 1917

De Thompson beker. De beker werd vanaf 1926 tot en met 1990 ieder jaar uitgereikt aan de persoon of organisatie die zich op organisatorisch gebied zeer verdienstelijk had gemaakt.

De trainingsovername moet ook een tijd, dat je misschien a over
 met een paar lampen (aanstekers) en/of welke de voorzijde

Detail uit het trainingsschema van Jan Blankers
 voor 400 m loper Anton Blok, 18 maart 1941

- ma:
- Dinsdag:
- a. 1200 & 1500 meter inlopen met half tempo.
 - b. 5 & 10 minuten gymnastiek.
 - c. 5 & 6 Keeren van "Steinewegsland" over pin. 120 meter, waarvan de eerste 80 meter met half tempo, de laatste 40 meter met 3/4 snelheid.
 - d. Na pin. 5 & 10 minuten rust 800 meter met 3/4 tempo.
 - e. Na 10 minuten rust, 5 minuten drievoudig hoog op de teenen.
- Vrijdag:
- a. 1200 & 1500 meter inlopen met half tempo.
 - b. 5 & 10 minuten gymnastiek.
 - c. 5 Keeren op het grasveld, waarop je de rechte stukken met 3/4 snelheid en de bochten met half tempo loopt. In 3 Keeren in den regel te zwaar, dan spannen met twee Keeren.
 - d. Na 10 minuten rust 2 Keeren 200 meter met 3/4 snelheid.
 - e. Na 5 minuten rust 5 minuten los lopen met half tempo.

Amsterdam, Olympiaplein, 9 juni 1940, trainingwedstrijden KNAU. Tinus Osendarp maakt zijn startblokken gereed.

d
en
it
st
e.
st
me
le an-

Adriaan Paulen finisht in een 4x400 m estafette op het Haarlem-terrein, ca. 1922.

Groningen, 26 juli 1926, NK. Jan Zeegers (AVAC) leidt op de 5000 m en wint deze uiteindelijk in 16.40. voor Aric Klaase (AV Haarlem) in 16.43.5 en A. Wolf (VcnL).

Belgrado, 14 september 1962, EK.
Eef Kamerbeck tijdens de tienkamp.
Eef wordt vierde; hij eindigde nooit
eerder zo hoog in de top. Het blijkt
later ook zijn beste tienkamp ooit.

Vlaardingen, 29 augustus 1970, NK
tienkamp. Hans Smcman (AVR, zie foto)
prolongeert zijn titel. Na 9 nummers
staat de PSV'er Ben Lesterhuis nog steeds
vooraan. Dan komt de 1500 m en Lester-
huis heeft daar 12 seconden voorsprong.
Smcman loopt 4.39,4 min. en Lesterhuis...
6.02,1, een tienkamper van klasse on-
waardig. Zijn begeleider Eef Kamerbeck
is teleurgesteld. Het kost Lesterhuis zelfs
de tweede plaats.

Leiderdorp, 23 maart 1963, Zilveren
Molen. Dirk de Bruyn wint de 20 km
met grote voorsprong. Weggeschoten
door Gerda Kraan wint Dirk in 1.02,39.
De tijd van Dirk is beneden het NR van
Frans Künen.
Toch wordt de tijd niet als record
erkend, omdat twiifel bestaat over
de afstand en de starter geen start-
bevoegdheid heeft.

We hebben notulen van vergaderingen,
officiële uitslagenlijsten, rapporten van de
Olympische Spelen. Het is niet leuk als er
iemand op een verjaardag ten onrechte
roept dat hij een keer Nederlands kam-
pioen is geworden. Wij kunnen dat met
feiten weerleggen. Soms blijken mensen
schromelijk te overdrijven. We werden
eens gebeld door iemand die wilde weten
op welk onderdeel z'n opa olympisch
kampioen was geworden. Want hij had bij
opa twee gouden olympische medailles
gevonden. Vreemd. Zijn we het gaan uit-
zoeken: opa had twee keer een wedstrijd
gewonnen van de vereniging Olympia
uit Wieringerwerf, op een grasbaan in
Anna Paulowna. Ach, je moest eens weten
hoeveel mensen we moeten teleurstellen.
Die hebben gehoord dat hun opa of oma
Nederlands kampioen is geworden, maar
dat blijkt dan in een veel lagere klasse te
zijn geweest.'

BEDANKBRIEVEN

'We maken ook mensen blij hoor', zegt Van
Gool. 'De Keien uit Uden bestond vijftig
jaar. Toevallig had ik in films oude beelden
gevonden van de opening van de baan.
Heb ik een dvd van gemaakt die op de re-
ceptie is vertoond.' Ook Konings herinnert
zich een gelukkig voorval. 'Een familie die
naar de Verenigde Staten was geëmigreerd
zei dat een neef ergens rond 1916 Neder-
lands kampioen polsstokhoogspringen
was geworden. Roelof Prins, een Fries. Wij
bladeren door allerlei papieren en verrek:
foto gevonden, uit 1917. Dat plaatje hebben
we laten herfotograferen voor de familie,
kregen we meteen allemaal bedankbrie-
ven terug.' De bewuste foto siert de muur
in het kantoor. Konings loopt naar de kast
toe en trekt een dik boekwerk van de plank.
'Het officiële boek van de Spelen van 1912
in Stockholm. Alles staat erin', zegt hij met
pretoogjes. 'Als mensen hun zolder of die
van hun opa opruimen en iets tegenko-
men: wij halen het graag op.'

De Stichting Atletiekerfgoed accepteert
alleen schenkingen. Paul van Gool: 'We nemen
niets in bruikleen. Daar kun je later
problemen mee krijgen als iemand iets terug
wil hebben en dat willen we absoluut voor-
komen.' Meer weten? www.atletiekerfgoed.nl
en www.atletiekhistorici.nl.